

BESZÁMOLÓ

2021.

Készült: 2022. 02.17.
Készítette: Rédéné Német Mária

„A műveltség nem ünneplőruha, melyet hordani kell. A műveltség a helytállás segédeszköze, a kifejezés szerszáma, a vállalkozás fegyverzete.”

(Németh László)

I. BEVEZETÉS

„A közkultúra a kulturális értékek létrehozásával, megőrzésével, terjesztésével és művelésével kapcsolatos közösségi tevékenységek és javak összessége, melyeket közvetítő rendszereken keresztül mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni. A közkultúra tehát magában foglalja a közművelődési alapellátás mellett a művészeti értékek megőrzését és közismertté tételét, a nyilvános könyvtári ellátást, a muzeális értékek hozzáféréseinek a biztosítását.”¹

„A közösségi művelődés a helyi társadalomban zajló, rendszerint intézményhez, szervezethez kapcsolódó közművelődési folyamatok összessége. Magában foglalja az állampolgárok öntevékenységre alapozó képzési, alkotó művelődési, ismeretszerző tevékenységeket. A lokalitás mellett meghatározó eleme az egyének aktív hozzájárulása és részvétele a művelődési folyamatok tervezésében, célrendszerének megfogalmazásában valamint a megvalósításban.”²

A lakosság közösségi közművelődését szolgálják a művelődési intézmények, a múzeumok, a könyvtárak, a levéltárak és más közgyűjtemények. A közművelődés fogalmán a nemzeti és egyetemes kulturális örökség javaihoz való hozzájutás lehetőségét értjük. E javak, ismeretek szellemi birtokbavétele törvénnyel biztosított állampolgári jog. A kulturális hagyományok megőrzése, ápolása, a közösségi és egyéni művelődés intézményeinek fenntartása, a polgárok életminőségét javító tevékenységek támogatása a társadalom közös érdeke.

II. A MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR MŰKÖDÉSÉNEK ÉS SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉNEK HELYZETELEMZÉSE

Gyöngyösolymos Önkormányzata a közművelődéshez való jog gyakorlását közérdeknek, a közművelődési tevékenységek támogatását közcélnak tartja, a közművelődést olyan értékhordozó közösségi tevékenységnek tekinti, amely a lakosság életminőségét javíthatja, ezért támogatja az ezt segítő intézményeket, szervezeteket.

¹ NEFMI Közművelődési Főosztály: Közművelődési fogalomtár 2008-2012. elektronikus változat

² NEFMI Közművelődési Főosztály: Közművelődési fogalomtár 2008-2012. elektronikus változat

II.1.1 Jogsabályi háttér

Gyöngyösolymos Község Önkormányzata 14/2000.(IV.25) Közművelődési rendelete meghatározza a település közművelődési feladatait. Az Önkormányzat a rendeletben meghatározott feladatok ellátására művelődési házat tart fenn.

A helyi kulturális, közművelődési feladatok meghatározásakor a helyi rendelet mellett a következő szabályozási háttérrel szükséges még figyelembe venni:

- Magyarország Alaptörvénye a XI. cikkelyben kimondja, hogy „(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. Törvény
- 2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól kimondja, hogy a közművelődés támogatása, a helyi önkormányzatok feladata és hatásköre.
- 2011. évi CXCV. Törvény az államháztartásról és a 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról
- 2017. évi LXVII. Törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. Törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról
- A 20/2018.(VII.9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és közösségi szintek követelményeiről a törvény végrehajtási rendelete

Az intézmény tevékenységi köreire vonatkozó Jogsabályok:

- Alapító Okirat
- Közművelődési Rendelet
- Szervezeti és Működési Szabályzat

II.1.2 Helyzetelemezés

A település gazdag kulturális értékekben. Működnek értéket teremtő közösségek, civil szervezetek és vannak értéket közvetítő intézmények.

A Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár a település kulturális rendezvényeinek legfőbb színtere. Küldetése, hogy kapcsolatot teremtsen az emberek és a kultúra között. Fontos feladat a település környezeti, szellemi és művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, széles körű megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása.

Stratégiai cél az értékteremtő, innovatív, ugyanakkor a hagyományokat ápoló kulturális tevékenység magas szinten való megvalósítása, Gyöngyösolymos kulturális képének pozitív formálása.

II.1.3. Az intézmény tárgyi környezete

A közel 60 éve épült művelődési ház az évtizedek során több kisebb átalakításon ment keresztül, ugyanakkor komplex felújítás mindeddig nem történt. A 200 férőhelyes színházterem évtizedek óta a faluközösség rendezvényeinek színtere. Az épületben működik a községi könyvtár. Az 50 főt befogadó klubteremben tartja összejöveteleit a hímező szakkör, a népdalkör, valamint a nyugdíjas klub is. A rekreációs foglalkozások és a kamara rendezvények helyszíne is ez a terem. Ezen kívül egy 30 főt befogadó helyiség áll még az ide látogatók rendelkezésére, melyet elhelyezkedéséből adódóan (átjáró ház) nem lehet jól hasznosítani. Ezek a helyiségek az önkormányzati rendezvények kiszolgáló tere is, melyek időnként elég szűkösek. A kisméretű teakonyhán sokszor 100-150 személy kiszolgálása történik.

A nagyterem és a színpad funkciójuknak megfelelően használható, de a kiszolgáló helyiségek (öltöző, hátsó színpadfeljáró) már évek óta átalakításra, felújításra várnak, akár csak a színpad alatt elhelyezkedő pincehelyiségek. A könyvtár, klubterem és a kisterem bútorzata folyamatosan megújult. Az Önkormányzatok Érdekeltségénél Pályázatán elnyert összegből és önerőből évről, évre cserélgetni tudtuk a már elavult bútorokat, eszközöket. Anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan újítjuk a könyvtár és a klubterem berendezéseit, a színházterem nézőtéri székeit, valamint a színpad belső függönyeit. A nagyterem és a könyvtár ablakainak sötétítő függönyei elhasználódtak. Az árnyékolás, sötétítés érdekében érdemesebb lenne relaxával, redőnnel pótolni. Az asztalaink nagy része elég erős igénybevételnek van kitéve. Minden saját, és külső (bérleti díjas) rendezvény elengedhetlen kellékei ezek. Az irodai és könyvtári asztalok kivételével a többi asztal már sok-sok javításon van túl.

Terveinkben már évek óta szerepel az előtető javítása, a volt osztályterem parkettájának csiszolása, festése, az udvarfelőli lépcsőház, öltöző, udvar, kemenceház rendbetétele, a hátsó bejárat felőli járda felújítása. Ezeket a munkákat évről - évre magunkkal gördítjük. A megvalósítás pénz kérdése, vagy egy olyan pályázati lehetőség, amely komplexen érinti a házat. Az intézmény költségvetésébe ezeket a fejlesztéseket az elmúlt években nem tudtuk tervezni.

II.1.4. Az intézmény technikai és tárgyi feltételei

„A Községi és Iskolai Könyvtár Fejlesztése Gyöngyössolymoson” elnevezésű projekt keretében megvalósult könyvtári informatikai infrastruktúra fejlesztésnek fenntartása 2020 év végén befejeződött. Az eszközpark azon része, amelyik nem a fogyatékkal élővel függ össze, - vagyis a napi szinten használt irodai technikai eszközök-, a fénymásoló és a nyomtatók valamint a laptop javításra, korszerűsítésre vagy cserére szorul. A rendszergazdai szakvélemény szerint a Pályázati multifunkciós nyomtató, -A3 szkennel és fénymásoló-hálózati csatlakozója tönkrement. A szkennel funkció nem működik az egyedi beszerzésű „nevesincs” készülék már nincs gyártásban, javítása gazdaságtalan, cseréje javasolt.

Pályázati színes nyomtató dobegysége sérült (erősen csíkoz) javítása és fenntartása (túl drága a színes tonerek miatt is) gazdaságtalan. Ennek a nyomtatási funkciónak a beépítése is javasolt egy komolyabb multifunkciós nyomtatóba. Pályázati monokróm nyomtató elhasználódott, jelenleg etikett és boríték nyomtatásra használható. Javítása fenntartása gazdaságtalan, ennek a nyomtatási funkciónak is a beépítése javasolt egy multifunkciós nyomtatóba. Pályázati Laptop a Művelődési ház rendezvényeinek a kiszolgálását (kivetítés, zene lejátszás, stb.) szolgálja, ezt a feladatát ellátja, egyéb rendszeres munkavégzésre kevésbé alkalmas. Hálózati WiFi AP informatikai WIFI hálózat felújításra, bővítésre szorul.

A színpadtechnikai berendezéseket az évek során folyamatosan bővítettük, cseréltük anyagi lehetőségeink függvényében. Ezek az eszközök nem professzionális eszközök, nem minden

esetben felelnek már meg az elvárásoknak és jelenleg nem tudunk olyan szakembert alkalmazni, aki kezeli ezeket az eszközöket. Így a rendezvényeink fény és hangtechnikájához alkalomszerűen hang technikust foglalkoztatunk, aki saját felszerelését használja. Egyenlőre úgy tűnik, hogy ez egy gazdaságosabb megoldás, legalábbis rövidtávon.

II.1.5. Az intézmény személyi feltételei

Az intézményben dolgozik 1 fő főfoglalkozású művelődésszervező, aki egyben az intézmény vezetője is. Ellátja a vezetői, művelődésszervezői, könyvtárosi és a marketinggel kapcsolatos teendőket, valamint az ő feladata a rendezvények kreatív összeállítása, megszervezése és lebonyolítása.

Ezen kívül 1 fő főfoglalkozású adminisztrátort alkalmaz az intézmény, aki az adminisztrációs tevékenység mellett az épület takarítását is végzi.

A csoportok és klubok vezetését klubvezetők látják el, Kalocsainé Csillik Mária énekművész, tanár, Lovászné Juhász Rita népi iparművész és Nagyné Tóth Erzsébet egészségügyi szakember személyében. A klubvezetők a kiscsoportok szakmai vezetése mellett segítik a közösségi munkát is.

II.1.6. Az intézmény pénzügyi helyzete

Az intézmény a költségvetési szervek típusbesorolása szerint:

- a tevékenység jellege alapján: közszolgáltató intézmény
- a feladat ellátásához kapcsolódó funkciók alapján: önállóan működő
- a szervezet jogi, gazdálkodási formája: önálló intézmény, melynek belső szabályozását alapító okirat, házirend és SZMSZ biztosítja.
- Gazdasági szempontból iránymutató az önkormányzat mindenkor költésigvetési rendelete. Az intézmény költségvetése három fő bevéteeli forrásból áll.
 - fenntartói támogatás – 10.397.000
 - állami normatíva – 6.353.000
 - saját szolgáltatások bevétele – 326.000
 - Költésigvetés teljesítése – 17.076.000

Pályázati források:

A 2020-ban elnyert Dél-Mátra Közhasznú Egyesület - Rendezvények, fesztiválok - című támogatását, 4.284.000 Ft-ot 2021-ben használtuk fel a nyári rendezvényre. Ez az összeg az önkormányzat költségvetésében jelent meg.

Az elmúlt évben az Emberi Erőforrások Minisztériuma a vészhelyzetre való tekintettel egy pályázat keretében támogatta 1.000.000 Ft.-al a kistéleplülesi önkormányzati rendezvényeket, melyet megpályáztunk. Ez az összeg szintén az önkormányzat költségvetésében jelent meg. A pályázati pénzekkel az elszámolások megtörténtek.

Az éves költségvetés tervezése mindig az előző év tapasztalataira és a tárgy év igényeire épül. Az elmúlt év költségvetése a munkaterv, rendezvényterv és a szolgáltatási terv, valamint a pandémia figyelembevételel lett elkészítve.

II.2. Az intézmény szakmai tevékenysége az elmúlt évben

Itt szeretném megjegyezni, hogy a 2021-es év, csak úgy, mint a 2020-as emlékezetes év lesz a világtörténelemben a covid-19 vírus világméretű térhódítása miatt. Ezek a rendkívüli idők, melyek az élet minden területére kihatottak, nagyban átalakították a kultúrát a mi esetünkben is. Sok kulturális szervezet kényszerült arra, hogy programjait a virtuális térbe költöztesse átmenetileg. A világjárvány okozta bizonytalanság sötét felhőként húzódott felettünk, mely minden tevékenységünkre, lehetőségünkre, megvalósítani kívánt eseményeinkre rányomta bélyegét.

2020. november elején a COVID-19 világjárvánnyal összefüggésben Magyarország Kormánya döntött a vészhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről, mely tartalmazta többek között a kulturális intézményekre vonatkozó szabályokat, melynek értelmében november 11-től be kellett zárni a Művelődési házat a látogatók elől. Így a pandémia második hullámában -november 23-tól- az intézmény dolgozói a Polgármesteri Hivatalba lettek átirányítva, ahol a közművelődési háttér munkával párhuzamosan egyéb hivatali adminisztrációs tevékenységeket végeztek. Ez egészen 2021. Május 30-ig tartott.

Mivel nem lehetett tudni, hogy a korlátozást a kormány mikor oldja fel, ezért a januárban elkészített programtervünket már egy márciusi nyitással terveztük, de sajnos a nyitás csak május végétől valósult meg fokozatos formában. A mindennapjainkat hol szigorúbb, hol engedékenyebb kormányrendeletbe foglalt szabályok (távolság, maszk, létszámkorlátozás, védettségi igazolványhoz kötött belépés) határozták meg. Egész évben így telt az élet. A fentiekhez alkalmazkodva változtatni kényszerültünk a már jól bevált munkafolyamatokon és a jól bevált struktúrán.

A pandémia végett 2021-ben a programjainkat nem mindig tudtuk a munkaterv alapján rendezni, de már a jelentősebb rendezvények nem maradtak el, működtek a csoportjaink és az önkormányzati nyári rendezvényünk is teljes egészében megvalósult. Már nem kerültek lemondásra programok, mint az előző évben, de még mindig az óvatos tervezés volt a jellemző.

Online formában biztosítottuk az Eszterházy Károly Egyetem két diákjának a szakmai gyakorlatát. Asszisztáltunk az Asszonykórus térségi minősítőn való online részvételéhez egy videó felvétel elkészítésével, melyet Egerbe küldtünk egy szakmai zsűrinek. Régi iratokat, könyveket selejteztünk, rendeztük a raktárainkat és elkészítettük a készletnyilvántartásunkat.

Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot az intézményben működő csoportjainkkal és vezetőikkel, a szakmai szervezetekkel és a település lakóival. A Nemzeti Művelődési Intézetet és a Bródy Sándor Megyei Könyvtárat havonta tájékoztattuk az általuk megküldött adatlap segítségével a pandémia idején történt szakmai munkálatokról. Online értekezleteken és szakmai fórumokon vettünk részt. A fent említett két szakmai szervezet segítette a munkánkat a rendkívüli helyzetben való, jó gyakorlatok megismertetésével, és egyéb szakmai tájékoztatásokkal.

II.2.1 Rendezvényszervezés

Az intézményi munka gerincét a kultúra értékeit bemutató, azok megismerését célzó vagy szórakoztató jellegű rendezvények szervezése alkotta. A közművelődési alapszolgáltatások körében a rendezvények szervezése kiterjedt az egyetemes, a nemzeti kultúra értékeinek megismerésére, valamint művelődési célú és szórakoztató tevékenységekre. A társadalom, a természettudományok, a művészet értékeit a közönség számára közérthetően, érdeklődést felkeltően mutattuk be.

A több hónapos zárás után júniusban a kulturális élet újraindult. Az első rendezvényt június 4-én tudtuk megrendezni. Ez a Trianoni emlékműsor volt, ahol ünnepi műsorral, koszorúzással emlékeztünk meg a békediktátumról.

A ballagó nyolcadik osztály részére egy búcsú délutánt rendeztünk a Kerekgyepen júniusban, ahol a polgármester úr útravalóul elmondta a diákoknak, hogy bármerre is visz az útjuk, a szülőfalujuk visszavárja őket. Tanuljanak és tudásukat kamatoztassák az itt élő közösség javára. Ezt követően a nyugdíjas klub asszonyai megvendégelték a gyerekeket. Egy jó hangulatú délutánt töltött együtt a két generáció.

Júliusban Nyárköszöntő retró partyt rendeztünk. Az est első felében Polyák Lilla két zenész társával szórakoztatta a közönséget. A műsor után utcabál várta a táncolni vágyókat. A rendezvény nagyszámú közönséget vonzott. Minden korosztály képviseltette magát, igazán jó hangulatú est volt, ahol az emberek a korlátozások után újra egymásra találtak. A nagy sikerre való tekintettel augusztusban Retró Disco-val folytattuk programjainkat, melyre szintén nagy volt az érdeklődés főleg a fiatalabb korosztály részéről.

Az Árpád-kori települések találkozója a Mátra lábánál elnevezésű önkormányzati rendezvényre 2021. augusztus 27-28-án került sor. A programok a Dél-Mátra Közhasznú Egyesület - Rendezvények, fesztiválok - című támogatásából valósultak meg. 2021-ben ez a rendezvény került megrendezésre a Solymosi Ízek, Borok, hagyományok elnevezésű hagyományos rendezvény helyett.

A programok több helyszínen zajlottak. A korabeli mesterségek bemutatóinak - mint pl. solymászat, íjászat, baranta és a kézműves foglalkozásoknak, tarsolylemez készítés, nemezelés, agyagozás stb.- a Kerekgyep adott helyet. Az előadások, a szimpózium és a kiállítás helyszíne a Gárdonyi Géza Művelődési Ház színházterme volt mindkét nap. Az egyéb felnőtt és gyerek programok, szórakoztató műsorok és gasztronómiai kóstolók a művelődési ház előtti kertben és útszakasz szabadtéri színpadán zajlottak.

A résztvevők a honfoglalás korától napjainkig terjedő időszakot felölelve, betekintettek a programjainkon keresztül a közös értékeinkbe. Pálosvörösmart, Feldebrő, Abasár, Gyöngyöspata és Gyöngyösolymos, a négy mátraaljai település bevonásával a két napos rendezvény olyan kulturális értékeket, a múltban gyökerező népi hagyományokat mutatott be az érdeklődőknek, melyek hozzájárultak kulturális örökségünk megőrzéséhez, továbbadásához, a falusi turizmus fejlesztéséhez, szolgálva ezzel a társadalmi együttműködés erősítését és a helyi, térségi vonzerő növelését. A rendezvény minden programja nagy érdeklődésre tartott számot.

Októberben az Idősek Világnapja alkalmából vacsorával és szórakoztató műsorral egybekötött köszöntőt rendeztünk a községben élő 70 éven felüli korosztálynak. A szépkorúak örömmel fogadták az önkormányzat kedves gesztusát.

Szintén októberben a Világjáró Trabant kalandjai címmel Vadász Zsolt trabantos világjárásait mutattuk be az érdeklődőknek.

Egy irodalmi kávéházi est keretében bemutattuk Füleki Gábor és Molnár Csaba Kacúr című tragikomikus eposzát, ahol a szerzők Kovács Sándorral beszélgettek a mű keletkezéséről. Mindkét bemutató érdekes, különleges élményt adott a résztvevőknek.

A helyi közművelődési rendelet, és a közművelődési alapszolgáltatások egyik szempontrendszer az önszerveződő közösségek, helyi civil szervezetek tevékenységének szakmai támogatása, segítése. A Tivadar Alapítvány megkeresésére novemberben egy Élet út estet rendeztünk, ahol a vendég Szolnoki Tibor és Zsádon Andrea volt. Az alapítvány

prezentálta a műsort, a művelődési ház a rendezvény marketingjét vállalta föl. Az interaktív beszélgetős est jó hangulatban telt.

A helytörténeti szakirodalmi tevékenység ösztönzése, helytörténetet bemutató dokumentumok megismertetésének támogatása érdekében a Solymos Hagyományörző Egyesülettel közösen rendeztük meg a Solymosi Olvasókönyv bemutatóját, mely egyesületi pályázati pénzből valósult meg.

November 28-án meggyújtottuk az első lila gyertyát a falu adventi koszorúján, mely Jézus Krisztus megszületését jövendőző próféták emlékének a gyertyája. Thiágó Atya felszentelte a koszorút és lélekemelő ünnepi gondolataival útjára indította az elmélkedés, az adakozás, a megnyugvás, a várakozás vagyis az Advent időszakát. Ezt követően Advent minden vasárnapján összegyűltünk a koszorú köré, ahol a helyi iskolások bensőséges kis műsorral és egy-egy köztisztelőben álló személy lélekmelegítő gondolataival vártuk a Megváltó születését.

II.2.2. Művelődő, alkotó közösségek, klubok, szakkörök munkáinak bemutatása

- **Hagyományörző csoport – Solymosi Asszonykórus**

Munkájuk során összegyűjtik és felélesztik a falu és a környék népdalkincseit, és életben tartják ezeket az énekeket. A csoport 12 fővel működik, heti 1 alkalommal (pénteken) tartja próbáit. Mivel a tagok nagy része a járvány által veszélyeztetett korosztályba tartozik, ezért a tevékenységük hosszabb, rövidebb időszakokra szünetelt az év folyamán. Ennek ellenére novemberben a Palóc Gála elnevezésű népzenei találkozón online módon megmérette magát a csoport. Az országos minősítő rendszer területi szekciójában az elérhető három fokozatból sikerült a legmagasabbat, a kiválóan megfelelt szintet elérni. Vezetőjük: Kalocsainé Csillik Mária

- **„Fiatal” nyugdíjasok klubja**

Egész évben folyamatos a klub munkája. Aktív segítők a rendezvények bonyolításában. Rendszeresen sütnek, főznek és kínálgatják a népi ételeket a programjainkon, de a rendezvények szórólapozásába is gyakran besegítenek. Az elmúlt évben szalonnasütéseket szerveztek és kirándulások alkalmával találkoztak, besegítettek a tavaszi virágültetésbe, és a maszkok varrásába. A csoport 16 fővel működik, havonta 1 alkalommal találkoznak. Egy igazi, összetartó közösség, akik tesznek Solymosért. Vezetőjük: Nagyné Tóth Erzsébet

- **Hímzőkör**

Az „Újra öltünk és örökítünk” program nyomán szerveződött a hímzőkör több korosztály részvételével. Célul tűzték ki a tájegységekre jellemző minták megismerését, hímzését, átörökítését. Többször volt alkotásaikból kiállítás helyben és megyei szinten is. A csoport 16 fővel működik havonta 2 alkalommal hétfőnként tartják a foglalkozásokat.

A múlt évben Erdélyi (mezősegi, torockói, székelyudvarhelyi) és palóc hímzéseket készítettek. A Csoóri Sándor Pályázat Kezelő Alapnál többször nyert támogatást a szakkör. A pályázati támogatás kapcsán megvalósított szakmai előadások, kirándulások hozzájárultak az alkotó közösség szakmai fejlődéséhez. A jó minőségű, igényes alapanyagokból számos ma is használható alkotás készült.

A Nemzeti Művelődési Intézet –tudásmegosztó- online felületére 6 oktatófilm elkészítésére kérte fel a csoportot, amit elfogadtunk és meg is valósítottunk. A Szakkör elnevezésű internetes felületen jó gyakorlatok oktatófilmjeként jelenik majd meg a felvétel a közeljövőben. A Hevesi Háziipari Szövetkezettel közösen részt vettek egy

workshopen-on. A műhelymunka témája: Palóc hímzések feldolgozása ma is használható tárgyakon. A Békéscsabai Országos Textiles Konferenciára a 2021-ben készített palóc kollekciókkal neveztek, ahol az Ünnepeink textilei témakörben lakástextilt és öltözet kiegészítőket küldtek be. Eredmény hirdetés még nem volt.

A szakkör vezetője: Lovászné Juhász Rita

- **Sakk szakkör**

A Kékes Sportegyesület minden szerdán két turnusban 50 helyi diáknak tart sakkoktatást képzett oktatók bevonásával.

- **Életmód klubok**

Jóga, gerinctorna, kondicionáló torna, csikung

Fontos célnak tarjuk, hogy helyi szinten is lehetőséget adjunk az egészséges életmód megalapozásához, az aktív feltöltődés kultúrájának kialakításához, hozzájáruljunk az egészséges életmód megfelelő szinten tartásához. Ezek a klubok más rendszerben működnek, mint az előzőek, általában önköltségesek és a képviselő-testület által jóváhagyott bérleti díjat fizetik.

A fentiekén túl a művelődési ház ad helyet:

- alkalomszerűen a civil szerveződések összejöveteleinek
- falugazdászai tevékenységnek (péntek 08.30-12.00 óráig)
- vásároknak, termékbemutatóknak
- egészségügyi tevékenységeknek (véradás, látás, hallás vizsgálat stb.)

A tavalyi évben a korlátozások végett ezek a szolgáltatások is részben szüneteltek.

II.2.3. Könyvtári tevékenység

A könyvtár alapfeladata a gyűjtemény és a szolgáltatások helyi igényeknek megfelelő alakítása, folyamatos fejlesztése, dokumentumainak feltárása, megőrzése, gondozása és az olvasók rendelkezésére bocsátása.

A könyvtár szolgáltatásai

A két intézményegység szolgáltatásai jól kiegészítik egymást.

- A könyvek, folyóiratok helyben használata, az állomány meghatározott részének kölcsönzése.
- Könyvtárközi kölcsönzés, dokumentum előjegyzés
- Számítógépes szolgáltatás, internethasználat
- Elektronikus könyvekhez, tartalmakhoz való hozzáférés
- WIFI- vezeték nélküli helyi hálózat díjmentes használata
- Helytörténeti dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása
- Tájékoztatás, könyvajánlás, adatbázis ajánló

A 2021-ben a világjárvány által hozott intézkedések, rendeletek nagy részben átalakították a könyvtár szolgáltatásait is.

A hagyományos kölcsönzés a vészhelyzet idejére átalakult egy könyvtárpont szolgáltatássá. Ez azt jelentette, hogy továbbra is tudtuk biztosítani a lehetőséget a kölcsönzésre a könyvtárhasználók részére. Ez úgy történt, hogy az előre leadott igények alapján, átadtuk a könyveket a könyvtár bejáratánál vagy házhoz szállítással biztosítottuk. Mindkét formára volt igény, igaz kis létszámban.

Gyűjteményszervezés, gondozás, állománygyarapítás

Könyvtárunk gyűjteményének gyarapodása

év	dokumentum darab	értéke Ft
2020	120	370 515
2021	192	633.000

Az éves gyarapodást meghatározó tényezők: egyrészt a könyvtár költségvetése, másrészt települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások 5/2014. (I.24.) EMMI rendelete alapján a normatíva 10%-a, melyet kötelező dokumentum vásárlásra fordítani. Ez az összeg 2021-ben 633.000 Ft. volt. Mind a felnőtt részleg, mind a gyerek részleg állományát fel tudtuk úgy frissíteni, hogy a könyvpiac újdonságai mellett a klasszikus művek újabb kiadásait is megvásároltuk.

Az előző évhez viszonyítva 72 db dokumentummal többet vásároltunk és 262.485 Ft-al többet költöttünk könyvvásárlásra.

A dokumentumok egy részét a Lira Könyv Zrt-től Gyöngyösről vásároltuk meg, költséghatékonysági elvek alapján, mivel évek óta visszatérő vásárlók vagyunk így 15%-os kedvezményt kaptunk. A Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel 2021-ben 300.000 Ft.-ra kötöttünk szerződést, amit teljesítettünk is.

Dokumentumtípus szerinti gyarapodás

2021	dokumentum darab
könyv	192
időszaki kiadvány kötettve	0
kotta	0
audiovizuális dokumentum	0
összesen	192
ebből felnőtt szakirodalom	81
felnőtt szépirodalom	49
gyermek szakirodalom	42
gyermek szépirodalom	20

A dokumentum típusok közül 100%-ban könyvekkel gyarapítottuk az állományt. A gyarapodás az olvasói igényeknek megfelelően 40%-ban felnőtt és gyermek szépirodalom, valamint 60%-ban felnőtt és gyermek szakirodalom.

A gyűjtemény műfaji összetétele

	ált.tud.	társ.tud.	nyev.irod.	termész.t.	alk.tud.	művész.	össz.szak.i.	szépiröd.	gyerm.i	összes
2021.	45	12	34	10	15	7	123	49	20	192

Állomány apasztása, leltározása

Gyűjteményünk megújításához tervszerűen kivonjuk állományunkból az elhasználódott és elavult dokumentumokat. Az elmúlt évben elkezdtük a könyvek leltározását és selejtezését, de ennek a munkálatnak a befejezése áthúzódott az idei évre.

Olvasószolgálat

	beiratkozott olvasók			látogatások			kölsönzött dokumentumok			helyben használat		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
14 év felett	33	21	26	64	27	80	16	22	30	9	5	5
14 év alatt	117	70	79	336	120	104	121	71	64	21	9	12
összesen	150	91	105	400	147	184	137	93	94	30	14	17

Az elmúlt években a 14 év alatti korosztályra az volt a jellemző, hogy a helyi iskolából osztályonként iratkoztak be és rendszeresen látogatták a könyvtárat, valamint kölcsönöztek. A látogatások és kölcsönzések száma függött a mindenkor osztályfőnököktől. 2019-ben 150 olvasót regisztráltunk. 2020-ban a pandémia végett március elejéig csak 2 osztály iratkozott be a könyvtárba, ezután egészen év végéig nagyon kevés beiratkozás történt. 2021-ben éppen csak meghaladta az előző évi számot a beiratkozás. A látogatók köre szélesebb, mint az olvasóké. Ide tartozik mindenki, aki valamilyen megfontolásból felkeresi a könyvtárat. Összegzőként elmondhatjuk, hogy a járványhelyzet korlátozásai negatívan befolyásolták a könyvtár látogatottságát. A jövőben olyan programokat kell szervezni ezen a területen, amivel vissza tudjuk „csábítani” az olvasókat, elsősorban az iskolás gyerekeket.

Pályázat

TIOP-1.2.3-11/1-2012-0389 „A Községi és Iskolai Könyvtár Fejlesztése Gyöngyössolymoson” elnevezésű projekt számszerűsíthető indikátorait teljesítettük és benyújtottuk a Záró Projekt Fenntartási Jelentést. A jelentés beérkezése után 2021 januárjában megkaptuk a záró jegyzőkönyvet, mely szerint a pályázat lezárásra került.

Könyvtári rendezvények, programok:

Fontos a könyvtárhasználat népszerűsítése, ennek érdekében a jeles napokhoz és hónapokhoz könyvajánlásokat helyeztünk el a könyvtárban. Az olvasóvá nevelés első lépéseit jelentik a helyi óvoda és iskola gyermekei számára szervezett könyvtárbemutatók, mese délelőttök és filmvetítések, Évente Őszi Könyvtári Napokhoz kapcsolódtunk könyvbemutatóval. Használt könyvbörzét rendeztünk több alkalommal. Ebben az évben 2 könyvbemutató és a használt könyvbörze valósult meg.

II.2.4. Az intézmény látogatottsági adatai

Rendezvényeink többsége ingyenesen látogatható, így a jegybevételek eladása alapján a látogatottság nem mérhető. Egyéb módszerekkel látogatottsági statisztikát vezettünk, melyben egy-egy program közösségét mértük, az alábbi módon: a helyszínen megszámoljuk a közönséget, programfüzetet osztogatunk és az elfogyott példányszámok alapján állapítjuk meg a látogatók létszámát.

Ismeretterjesztés	10 – 80 fő között
Műsoros rendezvények	50 – 220 fő között
Alkotó közösségek, klubok	10 – 30 fő között
Kiállítások	15 – 40 fő között
Gyerekelőadások, játszóház, kézm. fogl.	30 – 70 fő között

(Az adatok alkalmanként értendők.)

A 2021-es év nem mérhető, de az elmúlt évek statisztikái alátámasztják, hogy a lakosság széles rétege, valamint az intézményi szolgáltatásokat igénybe vevő gyerekek és felnőttek részéről folyamatos kereslet mutatkozik a művelődési ház bemutatott tevékenységei iránt.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár 2021-ban is az alapításakor megfogalmazott feladatok és célok szerint igyekezett betölteni szerepét a település kulturális életében. A világhárvánnyal összefüggésben hozott korlátozások és a munkatervünket figyelembe véve végeztük a munkánkat.

Tisztelt Képviselő Testület!

A fentiek figyelembevételével kérem megtárgyalni és elfogadni szíveskedjenek a beszámolómat.

Gyöngyössolymos, 2022. január 18.

Tisztelettel:

Rédéné Német Mária
Művelődési ház vezető